

ЗВО «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних та прикладних наук

Кафедра права

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань: 081 «Право»
Спеціальність: 081 «Право»

Освітній рівень перший **бакалаврський**
Освітня програма **Право**

Вид дисципліни **базова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Івано-Франківськ
ЗВО «Університет Короля Данила»
2022

ВСТУП

Завдання навчальної дисципліни: вивчити зміст Особливої частини цивільного законодавства, навчити студентів навичок самостійної роботи на практиці, розуміти та правильно тлумачити норми цивільного законодавства, вірно застосовувати норми права при вирішенні конкретних цивільних справ, засвоєння студентами основних правових понять, категорій, цивільно-правових інститутів, базою для яких є Конституція України та чинне цивільне законодавство, зокрема, досконале знання законодавчих актів та теоретичних досліджень, які стосуються зобов'язальних відносин договірної і позадоговірної характеру, заснованих на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників; а також вивчення нормативної бази у сфері спадкового права як інституту цивільного права, що регулює суспільні відносини щодо спадкування; засвоєння різних концепцій, поглядів, дискусійних положень з найбільш важливих питань, які є в науці цивільного права, розвиток вміння критично обмірковувати проблемні питання, щоб мати про них свою аргументовану думку, а також розвиток правового мислення, що допоможе правильно орієнтуватися в матеріалі; детальне вивчення конспектів лекцій та чинного законодавства, підручників і навчальних посібників, додаткової літератури; сприяти правильному вмінню аналізувати та тлумачити цивільно-правові норми, застосовувати їх до конкретних обставин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- **знати** теоретичні положення, що регулюють зобов'язальні відносини, зокрема щодо елементів зобов'язання, виконання зобов'язань, забезпечення їх виконання та відповідальності за невиконання чи порушення виконання зобов'язань; зміст окремих договірних інститутів цивільного права в тому числі загальні поняття про договір, динаміку договірних зобов'язань, зміст істотні умови та особливості порядку укладання окремих видів договорів; особливості правового регулювання позадоговірних зобов'язань в тому числі деліктних, а також загальні положення спадкового права в частині регулювання спадкування за законом і за заповітом,

виконання заповіту, оформлення права на спадщину, а також особливості укладення та виконання спадкового договору.

- **вміти** застосовувати свої теоретичні знання на практиці, тобто застосовувати норми цивільного права щодо конкретних правовідносин; тлумачити та вільно користуватися нормативно-правовим матеріалом Цивільного кодексу та матеріалами коментарів; вирішувати практичні завдання, використовуючи конкретні статті кодексів.

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування знань про правове регулювання цивільних правовідносин та основних умінь по застосуванню цивільного законодавства.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	3	
Семестр	5/ 6	
Кількість кредитів ECTS	3/ 3	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	56
	практичні	56
Самостійна робота		120
Форма підсумкового контролю	екзамен	

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Теорія держави і права	Цивільне право України
Судові та правоохоронні органи	Цивільне процесуальне право України
Історія держави і права України	Міжнародне приватне право

Професійні компетентності, яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни згідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затвердженого наказом МОН України №1166 від 29.10.2018 року)

Код компетентності	Назва компетентності
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 12	Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
ЗК 15	Прагнення до збереження навколишнього середовища.
СК 3	Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
СК 7	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів
СК 8	Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права
СК 11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

Результати навчання:

РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки задалегідь невідомих умов та обставин.

РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

РН 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.

РН 12. Донести до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН 16. Використовувати комп'ютерні програмами, необхідні у правничій діяльності.

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

ПОЛІТИКА КУРСУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Дозволяється вільне відвідування семінарських занять студентам за індивідуальним графіком навчання. Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Під час виконання письмових тестових завдань недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ

Основні моральні принципи, яких повинні дотримуватися викладачі та студенти університету в аудиторії.

- Поважати права й гідність особистості. У стосунках між студентами та викладачами дотримуватися норм взаємоповаги й рівноправної співпраці, тактовності й коректності, ввічливості й толерантності.
- Не допускати вияву національної, релігійної, расової та гендерної нетерпимості.
- Підтримувати в навчальних групах і університеті в цілому атмосферу доброзичливості, дружби, взаємодопомоги та взаємної відповідальності.
- Завжди дбати про честь і гідність кожного в стінах навчального закладу.
- Постійно підвищувати освітній і культурний рівень.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти дотримуються вимог академічної доброчесності - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

В основі академічної доброчесності лежить чесність, довіра, порядність у виконанні своїх обов'язків, довіра, справедливість, повага та відповідальність.

Академічна доброчесність покликана боротися із:

- плагіатом як актом шахрайства в студентських роботах, наукових статтях та тезах;
- фабрикацією та фальсифікацією результатів наукових досліджень;
- обманом, списуванням;
- використання непередбачених навчальним процесом допоміжних матеріалів та технічних засобів.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Академічний плагіат - «оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства».

Вирізняють такі основні різновиди академічного плагіату:

- дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело (в окремих випадках некоректним вважають навіть використання одного слова без посилання на джерело, якщо це слово використовують в унікальному значенні, наданому цим джерелом);

- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, або наведення узагальнення ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело;
- подання як власних робіт (дисертацій, монографій, навчальних посібників, статей, тез, звітів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есеїв, рефератів тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

Академічний плагіат треба відрізнити від помилок цитування. Найбільш типовими помилками цитування є:

- відсутність лапок при використанні текстових фрагментів, що запозичені з інших джерел, за наявності коректного посилання на це джерело;
- посилання на інше джерело;
- неправильне оформлення посилання, що ускладнює пошук джерела.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, що здобувають загальну середню освіту).

ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів» розглядає та вирішує перший проректор або проректор з навчальної роботи на підставі заяви студента або подання директора коледжу.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції), практичні (виконання практичних завдань під час занять та розв'язування практичних завдань на комп'ютерах);
- за видами занять: семінарські заняття (індивідуальні та групові вправи);
- за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності: завдання для публічних виступів, моделі різних форматів професійних ситуацій;
- за видами контролю: усні перевірки самостійної роботи студентів, практичні завдання, використання комп'ютерних засобів тестування.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання студентів III курсу за освітньою програмою «Інженерія програмного забезпечення» здійснюється відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення

рейтингу здобувачів освіти». Кожен вид контролю передбачений з урахуванням результатів навчання.

Видами діагностики та контролю знань студентів з навчальної дисципліни є:

1. Поточний контроль – усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, презентації на практичних заняттях. Оцінювання здійснюється за національною чотирибальною шкалою – “2”; “3”; “4”; “5”.

Фіксація поточного контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять. Усереднена оцінка переводиться в 100-бальну шкалу згідно нижченаведеної таблиці.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів) без права перездачі.

Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

ШКАЛА В БАЛАХ	ОЦІНКА ЗА ШКАЛОЮ ECTS	НАЦІОНАЛЬНА ШКАЛА	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
90–100 балів	A	5 «відмінно»	повна відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті; ґрунтовність та послідовність викладу
83–89 балів	B	4 «дуже добре»	неповна відповідь на питання з проблематики теми, наявність незначних помилок
76–82 бали	C	4 «добре»	
68–75 балів	D	3 «задовільно»	недостатні ґрунтовність та послідовність викладу; наявність помилок;
60–67 балів	E	3 «достатньо»	
35–59 балів	FX	2«незадовільно»	невідповідність змісту відповіді проблематиці теми; відсутність відповіді.
0–34 бали	F	2«неприйнятно»	

2. Підсумковий (семестровий) контроль проводиться для встановлення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання з навчальної дисципліни (освітнього компонента), після завершення вивчення дисципліни.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену у вигляді комп'ютерного тестування. Тестування відбувається в комп'ютерних лабораторіях навчального закладу (або в особливих випадках – дистанційно) з використанням програми Moodle і передбачає проходження тесту з 30 питань різного рівня складності впродовж 20 хвилин.

За результатами підсумкового контролю студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали екзамен і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Студенти можуть підвищувати свій рейтинг під час екзаменаційній сесії через одноразову повторну перездачу, попередньо подавши заяву адміністрації коледжу не пізніше одного робочого дня після сесії.

Одержаний при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкового контролю.

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

3. Оцінювання самостійної роботи проводиться як під час поточного, так і під час підсумкового контролю знань.

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані дисципліни разом з аудиторною роботою, здійснюється під час проведення практичних занять.

Поточний контроль передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю обов'язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав студент під час поточного контролю, але не більше, ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Цивільне право України»

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I

**Договірні зобов'язання: договори купівлі-продажу; поставки; дарування;
ренти; довічного утримання; найму (оренди).**

Тема 1. Загальні положення про договір: поняття, укладення, розірвання.

Поняття, види та функції договору в цивільному праві. Зміст договору, строк та ціна договору. Публічний договір, договір приєднання, попередній договір. Укладення та форма договору. Пропозиція укласти договір, прийняття пропозиції. Підстави для зміни та розірвання договору. Зміна або розірвання договору у зв'язку з істотною зміною обставин. Правові наслідки зміни або розірвання договору.

Тема 2. Договір купівлі-продажу.

Поняття, значення та види договору купівлі-продажу. Предмет та форма договору. Обов'язки покупця і продавця у разі пред'явлення третьою особою позову про витребування товару. Обов'язок продавця передати товар покупцеві, строк і момент виконання обов'язку продавця передати товар. Перехід ризику випадкового знищення або випадкового пошкодження товару.

Правові наслідки порушення умови договору щодо кількості. Правові наслідки порушення умови договору щодо асортименту товару. Якість товару, правові наслідки передання товару неналежної якості. Строки виявлення недоліків і пред'явлення вимоги у зв'язку з недоліками проданого товару, позовна давність, що застосовується до вимог у зв'язку з недоліками проданого товару. Комплектність товару, правові наслідки передання некомплектного товару. Тара та упаковка, правові наслідки передання товару з порушенням вимоги про тару та упаковку. Повідомлення продавця про порушення умов договору купівлі-продажу. Зберігання товару, не прийнятого покупцем. Ціна та порядок оплати товару, попередня оплата товару. Продаж товару в кредит з відстроченням або з розстроченням платежу.

Тема 3. Договір роздрібно́ї купівлі-продажу.

Поняття договору роздрібно́ї купівлі-продажу. Надання покупцеві інформації про товар. Продаж товару за зразками, з використанням автоматів. Доставка товару покупцеві. Ціна та оплата товару. Обмін товару. Права покупця у разі продажу йому товару неналежної якості. Відшкодування різниці в ціні у разі заміни товару, зменшення ціни і повернення товару неналежної якості.

Тема 4. Договір поставки.

Поняття та значення договору поставки. Порядок і способи укладення договорів поставки. Зміст договору поставки. Виконання договору поставки. Порядок приймання товару по кількості і якості. Правові наслідки порушення договору поставки.

Тема 5. Договори дарування та довічного утримання.

Поняття, предмет, сторони та форма договору дарування. Прийняття дарунка. Обов'язок обдарованого на користь третьої особи. Розірвання договору дарування на вимогу дарувальника. Поняття пожертви, права пожертвувана.

Поняття, форма та сторони договору довічного утримання. Особливості укладення договору довічного утримання (догляду) щодо майна, що є у спільній сумісній власності. Обов'язки набувача за договором довічного утримання (догляду). Забезпечення виконання договору довічного утримання (догляду). Правові наслідки розірвання договору довічного утримання (догляду).

Тема 6. Договір найму (оренди)

Поняття, предмет та строк договору найму. Плата за користування майном. Якість речі та гарантія якості речі, переданої у найм. правонаступництво у разі зміни власника речі, переданої у найм. Ремонт речі, переданої у найм. Поняття піднайму. Поліпшення наймачем речі, переданої у найм. Відповідальність за шкоду, що завдана у зв'язку з користуванням річчю, переданою у найм. Розірвання договору найму на вимогу наймодавця чи наймача.

Змістовий модуль II.

Загальні положення про підряд. Загальні положення про надання послуг.

Перевезення. Зберігання. Страхування.

Тема 7. Договори підряду. Види договорів підряду.

Поняття договору підряду. Права та обов'язки генерального підрядника і субпідрядника. Виконання роботи з матеріалу підрядника чи з матеріалу замовника. Поняття кошторису. Строки виконання роботи. Обставини, про які підрядник зобов'язаний попередити замовника. Правові наслідки невиконання замовником вимог підрядника. Обов'язок замовника прийняти роботу та оплатити її вартість згідно договору. Право підрядника на притримання. Відповідальність підрядника за неналежну якість роботи. Позовна давність, що застосовується до вимог щодо неналежної якості роботи. Початок перебігу позовної давності в окремих випадках.

Поняття, форма побутового підряду. Гарантія прав замовника, надання йому інформації про роботу. Публічна пропозиція роботи. Виконання роботи з матеріалу підрядника або замовника. Права замовника у разі істотного порушення підрядником договору побутового підряду. Розмір плати за договором побутового підряду, правові наслідки нез'явлення замовника за одержанням роботи.

Поняття договору будівельного підряду. Проектно-кошторисна документація. Матеріально-технічне забезпечення будівництва та оплата робіт. Обов'язок підрядника страхувати об'єкт. Передання та прийняття робіт.

Гарантії якості у договорі будівельного підряду. Відповідальність підрядника та замовника.

Поняття та вихідні дані для проведення проектних та пошукових робіт. Обов'язки підрядника та замовника. Відповідальність підрядника за недоліки документації та робіт.

Тема 8. Договори перевезення

Загальні положення про перевезення. Договір перевезення вантажу, пасажирів та багажу. Права пасажирів. Поняття договору чартеру (фрахтування), перевезення у прямому змішаному сполученні. Провізна плата, завантаження та вивантаження вантажу. Строк доставки вантажу, пасажирів, багажу і пошти.

Відповідальність перевізника за: ненадання транспортного засобу; затримку відправлення пасажирів; прострочення доставки вантажу; втрату, нестачу, псування або пошкодження вантажу, багажу, пошти; шкоду, завдану каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю пасажирів. Страхування вантажів, пасажирів і багажу. Пред'явлення претензій і позовів, що випливають із договору перевезення. Договір транспортного експедирування: поняття, форма та плата. Документи, що надаються експедиторові та відповідальність експедитора за договором транспортного експедирування.

Тема 9. Договори зберігання

Поняття, форма та строк договору зберігання. Обов'язок зберігача прийняти річ на зберігання. Виконання договору зберігання, зміна умов зберігання, плата за зберігання. Відповідальність зберігача за втрату (нестачу) або пошкодження речі. Відшкодування збитків, завданих поклажодавцеві чи зберігачеві.

Поняття товарного складу та поняття договору складського зберігання. Огляд товару при прийнятті на зберігання. Складські документи: складська квитанція; просте складське свідоцтво; подвійне складське свідоцтво (складське свідоцтво та заставне свідоцтво). Видача товару за подвійним складським свідоцтвом.

Зберігання речі у ломбарді. Зберігання цінностей у банку, надання банківського сейфа. Зберігання речей у камерах схову організацій, підприємств транспорту. Зберігання речей у гардеробі організацій та у готелі. Зберігання автотранспортних засобів. Договір охорони особи чи майна.

Тема 10. Договори страхування та доручення

Поняття, предмет, сторони та форма договору страхування. Укладення договору страхування на користь третьої особи. Співстрахування. Обов'язки страховика та страхувальника. Відмова страховика від страхової виплати. Зміна страхувальника - фізичної особи у договорі страхування. Припинення договору страхування та недійсність договору страхування. Обов'язкове страхування.

Поняття, строки та виконання договору доручення. Обов'язки повіреного та довірителя. Припинення договору доручення та наслідки припинення договору доручення.

Змістовий модуль III.

Договори: комерційної діяльності, комісії та управління майном

Тема 11. Договори комісії та управління майном

Поняття, умови та комісійна плата договору комісії. Субкомісія. Виконання договору, укладеного комісіонером з третьою особою. Відступ комісіонера від вказівок комітента. Право комісіонера на: притримання речі; відрахування з грошових коштів, що належать комітентові; відшкодування витрат, зроблених ним

у зв'язку з виконанням договору комісії; відмову від договору комісії. Право комітента на відмову від договору комісії. Прийняття комітентом виконання за договором комісії. Обов'язок комісіонера зберігати майно комітента.

Поняття, предмет та форма договору управління майном. Сторони управління майном: установник та управитель, їх права та обов'язки. Передання в управління майна, що є предметом договору застави та іншій особі (замісникові). Право управителя на плату, відповідальність управителя. Припинення договору управління майном.

Тема 12. Договір позики.

Поняття та форма договору позики. Обов'язок позичальника повернути позику та сплачувати проценти від суми позики. Наслідки порушення договору позичальником.

Тема 13. Договори про надання банківських послуг: кредитний договір; договір банківського вкладу. Договір банківського рахунка. Факторинг.

Поняття та форма кредитного договору. Відмова від надання або одержання кредиту. Комерційний кредит. Поняття та форма договору банківського кредиту.

Види банківських вкладів. Проценти та банківський вклад. Договір банківського вкладу на користь третьої особи. Ощадна книжка. Ощадний (депозитний) сертифікат.

Поняття та порядок укладення договору банківського рахунка. Операції за рахунком, що виконуються банком. Проценти за користування коштами, що знаходяться на рахунку. Підстави та черговість списання грошових коштів з рахунка. Правові наслідки неналежного виконання банком операцій за рахунком клієнта. Розірвання договору банківського рахунка. Банківська таємниця.

Поняття, предмет та сторони договору факторингу. Відповідальність клієнта перед фактором. Виконання боржником грошової вимоги факторові. Права фактора. Зустрічні вимоги боржника. Захист прав боржника.

Тема 14. Загальні положення про розрахунки.

Окремі види розрахунків, їх особливості.

Форми та види безготівкових розрахунків. Розрахунки із застосуванням платіжних доручень. Умови виконання банком платіжного доручення. Відповідальність за невиконання або неналежне виконання платіжного доручення. Поняття розрахунків за акредитивом. Відкличний та безвідкличний акредитив. Виконання та закриття акредитива. Розрахунки за інкасовими дорученнями: поняття, виконання та повідомлення про проведені операції. Розрахунки із застосуванням розрахункових чеків: поняття, оплата чека, повідомлення про несплату чека та наслідки несплати чека.

Тема 15. Комерційна концесія.

Поняття, предмет, сторони та форма договору комерційної концесії. Договір комерційної субконцесії. Обов'язки правоволодільця та користувача. Особливі умови договору комерційної концесії. Зміна та припинення договору комерційної концесії. Збереження чинності договору комерційної концесії у разі зміни сторін. Наслідки зміни торговельної марки чи іншого позначення право володільця

Тема 16. Загальні положення про спільну діяльність. Просте товариство.

Поняття, форма та умови договору про спільну діяльність. Договір простого товариства: поняття, спільне майно учасників та ведення спільних справ учасників. Спільні витрати та збитки учасників, розподіл прибутку, виділ частки учасника на вимогу його кредитора. Відповідальність учасників за спільними зобов'язаннями. Припинення договору простого товариства. Відмова учасника від подальшої участі в договорі простого товариства та розірвання договору.

Поняття договору простого товариства. Елементи договору простого товариства. Зміст договору простого товариства. Припинення договору простого товариства.

Тема 17. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності: а) ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності;

б) ліцензійний договір, строк ліцензійного договору; в) договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності; г) договір про передавання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

Державна реєстрація договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Змістовий модуль IV. Недоговірні зобов'язання. Вчинення дій в інтересах інших осіб. Загальні положення про відшкодування шкоди. Спадкове право.

Тема 18. Недоговірні зобов'язання. Зобов'язання, які виникають із правомірних дій. Публічна обіцянка винагороди. Вчинення дій у майнових інтересах іншої особи без її доручення.

Поняття публічної обіцянки винагороди. Підстави виникнення зобов'язань із публічної обіцянки винагороди.

Поняття конкурсу, право на його оголошення. Форма конкурсного оголошення, його зміст. Оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, поданих на конкурс.

Підстави та умови виникнення зобов'язань із вчинення дій у майнових інтересах іншої особи без її доручення. Зміст та виконання зобов'язань із вчинення дій у майнових інтересах іншої особи без її доручення.

Тема 19. Зобов'язання, які виникають із неправомірних дій. Відшкодування шкоди. Відповідальність за шкоду, заподіяну неповнолітніми, недієздатними та обмежено дієздатними.

Поняття, предмет та суб'єкти зобов'язань з відшкодування шкоди. Ознаки зобов'язань з відшкодування шкоди. Підстави деліктної відповідальності: завдана шкода, протиправна поведінка, причинний зв'язок між ними та вина заподіювача шкоди. Взаємодія інституту відшкодування шкоди з іншими інститутами цивільного права. Позадоговірна та договірна відповідальність. Система та класифікація зобов'язань з відшкодування шкоди.

Відшкодування шкоди, заподіяної малолітньою особою. Відшкодування шкоди, заподіяної неповнолітньою особою. Відшкодування шкоди, заподіяної недієздатною особою, особою, яка обмежена у дієздатності, та особою, яка не може усвідомлювати значення своїх дій чи керувати ними (недієздатною особою).

Тема 20. Відповідальність за шкоду, заподіяну правоохоронними органами

Суб'єкти заподіяння шкоди: органи дізнання, попереднього (досудового) слідства, органи прокуратури, органи суду. Особливості відповідальності за шкоду, завдану правоохоронними та судовими органами. Право зворотної вимоги до винної особи - тільки у разі встановлення в діях особи складу злочину.

Тема 21. Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом

Поняття та види спадкування. Спадкоємці. Права та обов'язки особи, які не входять до складу спадщини. Відкриття спадщини: час та місце. Право на спадкування. Усунення від права на спадкування.

Спадкування права на: земельну ділянку; вклад у банку; одержання страхових виплат; відшкодування збитків, моральної шкоди та сплату неустойки, що належали спадкодавцеві. Спадкування обов'язку відшкодувати майнову шкоду (збитки) та моральну шкоду, яка була завдана спадкодавцем. Обов'язок спадкоємців відшкодувати витрати на утримання, догляд, лікування та поховання спадкодавця.

Право заповідача на призначення спадкоємців та на визначення обсягу спадщини, що має спадкуватися за заповітом. Заповідальний відказ. Предмет заповідального відказу. Право на обов'язкову частку у спадщині. Заповіт з умовою. Заповіт подружжя.

Загальні вимоги до форми заповіту. Посвідчення заповіту нотаріусом, посвідчення та оголошення нотаріусом секретного заповіту. Посвідчення заповіту іншими посадовими чи службовими особами. Право заповідача на скасування та зміну заповіту. Таємниця заповіту, недійсність заповіту.

Тема 22. Спадкування за законом. Здійснення права спадкування.

Черговість спадкування за законом: перша - п'ята черга спадкоємців за законом. Спадкування усиновленими та усиновлювачами. Спадкування за правом представлення. Розмір частки у спадщині спадкоємців за законом.

Подання заяви про прийняття спадщини. Строки для прийняття спадщини. Наслідки пропущення строку для прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини, відмова на користь іншої особи. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини. Перехід права на прийняття спадщини. Відумерлість спадщини. Обов'язок спадкоємців задовольнити вимоги кредитора. Охорона спадкового майна нотаріусом чи виконавцем заповіту.

Право заповідача, нотаріуса чи спадкоємців на призначення виконавця заповіту. Повноваження виконавця заповіту. Право виконавця заповіту на плату за виконання своїх повноважень. Строк чинності повноважень виконавця заповіту. Право виконавця заповіту на відмову від здійснення своїх повноважень.

Право спадкоємця на одержання свідоцтва про право на спадщину. Строк видачі свідоцтва про право на спадщину. Державна реєстрація права на спадщину. Визнання судом недійсним свідоцтва про право на спадщину.

Спадковий договір: поняття, сторони та форма. Забезпечення виконання та розірвання спадкового договору.

2. Тематичний план

№		Кількість годин
---	--	-----------------

п/п	Назва тем	в с ь о г о	а у д и т о р н и х	л е к ц і й	п р а к т и ч н и х	с а м о с т і й н а р о б о т а
1	Загальні положення про договір: поняття, укладення, розірвання.	18	8	4	4	10
2	Договори купівлі-продажу	18	8	4	4	10
3	Договори дарування та довічного утримання	18	8	4	4	10
4	Договори оренди	18	8	4	4	10
5	Договори підряду	18	8	4	4	10
6	Договори перевезення	18	8	4	4	10
7	Договори страхування та доручення	18	8	4	4	10
8	Договори комісії та управління майном	18	8	4	4	10
9	Договори зберігання	18	8	4	4	10
10	Кредитно-розрахункові відносини	18	8	4	4	10
11	Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	13	8	4	4	5
12	Недоговірні зобов'язання	13	8	4	4	5
13	Спадкові відносини	13	8	4	4	5
14	Здійснення спадкових прав	13	8	4	4	5
	Загальна кількість годин на вивчення дисципліни	23 2	11 2	56	56	12 0

2. Теми лекційних занять

№ з/п	№ заняття	Назва теми	Кількість годин
-------	-----------	------------	-----------------

1	1	Загальні положення про договір: поняття, укладення, розірвання.	4
2	2	Договори купівлі-продажу	4
3	3	Договори дарування та довічного утримання	4
4	4	Договори оренди	4
5	5	Договори підряду	4
6	6	Договори перевезення	4
7	7	Договори страхування та доручення	4
8	8	Договори комісії та управління майном	4
9	9	Договори зберігання	4
10	10	Кредитно-розрахункові відносини	4
11	11	Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	4
12	12	Недоговірні зобов'язання	4
13	13	Спадкові відносини	4
14	14	Здійснення спадкових справ	4
Всього лекційних занять			56

4. Теми практичних занять

№ з/п	№ заняття	Назва теми	Кількість годин
1	1	Загальні положення про договір: поняття, укладення, розірвання.	4
2	2	Договори купівлі-продажу	4
3	3	Договори дарування та довічного утримання	4
4	4	Договори оренди	4
5	5	Договори підряду	4
6	6	Договори перевезення	4
7	7	Договори страхування та доручення	4
8	8	Договори комісії та управління майном	4
9	9	Договори зберігання	4
10	10	Кредитно-розрахункові відносини	4

11	11	Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	4
12	12	Недоговірні зобов'язання	4
13	13	Спадкові відносини	4
14	14	Здійснення спадкових справ	4
Всього практичних занять			56

5. Самостійна робота

Назва теми	Зміст завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендовані джерела інформації
Тема 1. Загальні положення про договір: поняття, укладення, розірвання.	Опрацювати наступне: Свобода цивільно-правового договору Тести Задачі Терміни Реферати	10	3,4,5,6,7
Тема 2. Договори купівлі-продажу	Опрацювати наступні питання: Види договорів купівлі-продажу Тести Задачі Терміни Реферати	10	5,6,7,
Тема 3. Договори дарування та довічного утримання	Опрацювати наступні питання: Особливості довічного утримання Тести Задачі Терміни Реферати	10	1,2,6,7
Тема 4. Договори оренди	Опрацювати наступні питання: Види оренди Тести	10	2,3,4,5,

		Задачі Терміни Реферати		
Тема 5. Договори підряду		Опрацювати наступні питання: Види підряду Тести Задачі Терміни Реферати	10	7,8,9,
Тема 6. Договори перевезення		Опрацювати наступні питання: Договір чартеру Тести Задачі Терміни Реферати	10	5,6,7,8,
Тема 7. Договори страхування та доручення		Опрацювати наступні питання: Обов'язкове страхування Тести Задачі Терміни Реферати	10	5,6,7,
Тема 8 Договори комісії та управління майном		Тести Задачі Терміни Реферати	10	2, 3,6
Тема 9 Договори зберігання		Тести Задачі Терміни Реферати	10	
Тема 10 Кредитно- розрахункові відносини		Тести Задачі Терміни Реферати	10	5,6,7,
Тема 11 Розпорядження		Тести	5	7,8,9,

майновими правами	Задачі Терміни Реферати		
Тема 12 Недоговірні зобов'язання	Види недоговірних зобов'язань	5	1,2, 4
Тема 13 Спадкові відносини	Спадкування за законом та за заповітом	5	9,8,7
Тема 14 Здійснення спадкових справ	Тести Задачі Терміни Реферати	5	5, 4, 8
Разом самостійної роботи студентів		120	

1.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
для підготовки до підсумкового контролю

1. Загальні положення про договір.
2. Поняття договору в цивільному праві.
3. Свобода договору та її межі.
4. Види договорів.
5. Зміст договору.
6. Укладення договору.
7. Підстави та юридичні наслідки зміни та розірвання договору.
8. Договір купівлі-продажу: загальні положення
9. Поняття та юридична характеристика договору купівлі-продажу, його види.
10. Сторони договору купівлі-продажу.
11. Істотні умови договору купівлі-продажу. Предмет договору. Ціна в договорі купівлі-продажу.
12. Права та обов'язки продавця.
13. Права та обов'язки покупця.
14. Окремі види договору купівлі-продажу
15. Договір роздрібною купівлі-продажу.

16. Договір поставки.

17. Договір міни (бартеру).

Договір дарування

18. Поняття, види та ознаки договору дарування.

19. Сторони договору дарування, їхні права та обов'язки.

20. Предмет договору дарування. Прийняття дарунку.

21. Припинення та розірвання договору дарування.

22. Договір про пожертву.

23. Договори ренти та довічного утримання (догляду)

24. Договір ренти: поняття та ознаки.

25. Сторони договору ренти.

26. Зміст договору ренти. Передання майна під виплату ренти. Форма й розмір ренти, строк її виплати.

27. Припинення договору ренти.

28. Договір довічного утримання (догляду): поняття та ознаки. Форма договору довічного утримання (догляду).

29. Сторони договору довічного утримання (догляду).

30. Зміст договору довічного утримання (догляду). Обов'язки набувача за договором довічного утримання (догляду).

31. Припинення договору довічного утримання (догляду).

32. Договір найму (оренди)

33. Договір найму (оренди): поняття, ознаки.

34. Сторони договору найму (оренди).

35. Предмет договору найму (оренди). Плата за користування майном. Строк договору найму (оренди).

36. Права та обов'язки сторін за договором найму (оренди).

37. Припинення договору найму (оренди).

38. Договір прокату.

39. Договір найму (оренди) земельної ділянки.

40. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди.

41. Договір найму (оренди) транспортного засобу.

42. Договір лізингу.
43. Договір найму (оренди) житла
44. Договір найму (оренди) житла: поняття, ознаки.
45. Сторони договору найму (оренди) житла. Особи, які постійно проживають із наймачем, порядок їх вселення та юридичний статус. Тимчасові мешканці.
46. Предмет договору найму (оренди) житла. Плата за користування житлом.
47. Строк договору найму (оренди) житла.
48. Права та обов'язки сторін за договором найму (оренди) житла.
49. Припинення договору найму (оренди) житла.
50. Договір позички
51. Договір позички: поняття та ознаки.
52. Сторони договору позички, їхні права та обов'язки.
53. Припинення договору позички.
54. Договір підряду
55. Договір підряду: поняття, ознаки, види.
56. Сторони договору підряду. Генеральний підрядник і субпідрядник.
57. Предмет договору підряду. Ціна роботи в договорі підряду.
58. Права та обов'язки сторін за договором підряду.
59. Договір побутового підряду.
60. Договір будівельного підряду.
61. Договір підряду на проектні та пошукові роботи.
62. Договір про надання послуг: загальні положення
63. Поняття та ознаки договору про надання послуг.
64. Виконання договору про надання послуг.
65. Плата за договором про надання послуг.
66. Відповідальність виконавця за порушення договору про надання послуг.
67. Договори в сфері надання транспортних послуг
68. Договір перевезення вантажу: поняття, ознаки, види.
69. Сторони договору перевезення вантажу, їхні права та обов'язки.
70. Договір перевезення пасажирів та багажу: поняття, ознаки.
71. Сторони договору перевезення пасажирів та багажу, їхні права та обов'язки.

72. Договір чартеру (фрахтування).
73. Договір транспортного експедирування.
74. Договір зберігання
75. Договір зберігання: поняття, ознаки, види.
76. Сторони договору зберігання, їхні права та обов'язки. Професійний зберігач.
77. Відповідальність зберігача за втрату (нестачу) чи пошкодження речі. Особливості відповідальності професійного зберігача.
78. Зберігання на товарному складі.
79. Спеціальні види зберігання.
80. Договір охорони.
81. Договір страхування
82. Договір страхування: поняття та ознаки.
83. Форма договору страхування.
84. Сторони договору страхування, їхні права та обов'язки.
85. Істотні умови договору страхування.
86. Відмова від здійснення страхової виплати.
87. Припинення договору страхування.
88. Договори доручення, комісії та управління майном
89. Договір доручення: поняття та ознаки.
90. Сторони договору доручення, їхні права та обов'язки.
91. Припинення договору доручення.
92. Договір комісії: поняття та ознаки.
93. Сторони договору комісії, їхні права та обов'язки.
94. Припинення договору комісії.
95. Договір управління майном: поняття та ознаки.
96. Форма договору управління майном, його істотні умови.
97. Сторони договору управління майном.
98. Сторони кредитного договору, їхні права та обов'язки.
99. Порядок укладення кредитного договору.
100. Істотні умови кредитного договору. Предмет і строк кредитного договору. Розмір і порядок сплати процентів.

101. Відповідальність сторін за кредитним договором.
102. Договір банківського вкладу. Договір банківського рахунка
103. Поняття та ознаки договору банківського вкладу (депозиту). Форма договору банківського вкладу (депозиту).
104. Сторони договору банківського вкладу (депозиту).
105. Зміст договору банківського вкладу (депозиту).
106. Поняття та ознаки договору банківського рахунка.
107. Сторони договору банківського рахунка, їхні права та обов'язки.
108. Розірвання договору банківського рахунка.
109. Договір факторингу
110. Поняття та ознаки договору факторингу. Види факторингу.
111. Порядок укладення та форма договору факторингу.
112. Сторони договору факторингу, їхні права та обов'язки.
113. Договори у сфері інтелектуальної власності
114. Загальна характеристика договорів у сфері інтелектуальної власності, їх види, вимоги до форми.
115. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності: поняття, види.
116. Ліцензійний договір.
117. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.
118. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.
119. Договір комерційної концесії.
120. Договір про спільну діяльність.
Договір про спільну діяльність: поняття та ознаки.
121. Сторони в договорі про спільну діяльність, їхні права та обов'язки.
122. Поняття договору простого товариства.
123. Правовий режим спільного майна учасників.
124. Припинення договору простого товариства.
125. Недоговірні зобов'язання: Загальні положення, їхні права та обов'язки.
126. . Припинення договору управління майном.

127. Договір позики. Кредитний договір
128. Поняття та ознаки договору позики. Форма договору позики.
129. Сторони договору позики.
130. Зміст договору позики.
131. Поняття та ознаки кредитного договору. Форма кредитного договору.
132. Поняття та особливості недоговірних зобов'язань.
133. Забезпечення виконання спадкового договору.
134. Недоговірні зобов'язання з односторонніх правомірних дій. Зобов'язання зі створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Кондикційні зобов'язання.
135. Зобов'язання з публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу.
136. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу.
137. Зобов'язання зі вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.
138. Зобов'язання з рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи.
139. Зобов'язання зі створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.
140. Зобов'язання з набуття чи збереження майна без достатньої правової підстави (кондикційні зобов'язання).
141. Зобов'язання з відшкодування шкоди (деліктні зобов'язання).
142. Поняття та елементи деліктних зобов'язань.
143. Підстава та умови виникнення деліктних зобов'язань.
143. Способи відшкодування шкоди, завданої майну потерпілого. Урахування вини потерпілого та матеріального становища фізичної особи, яка завдала шкоду, при вирішенні питання про відшкодування шкоди.
144. Відшкодування шкоди, завданої при здійсненні особою права на самозахист та в стані крайньої необхідності.
145. Відшкодування юридичною або фізичною особою шкоди, завданої їхнім працівником чи іншою особою.

146. Відшкодування шкоди, завданої органами публічної влади, їх службовими чи посадовими особами. Особливості відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду.
147. Відшкодування шкоди, завданої малолітніми, неповнолітніми, недієздатними особами, особами, цивільна дієздатність яких обмежена, та особами, які не усвідомлювали значення своїх дій та (або) не могли керувати ними.
148. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки.
149. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю.
150. Зобов'язання з відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).
151. Загальні положення про спадкування.
152. Поняття спадкування. Підстави спадкування.
153. Спадщина, її склад. Права та обов'язки, що не входять до складу спадщини.
154. Час і місце відкриття спадщини.
155. Спадкоємці. Усунення від права на спадкування.
156. Спадкування за заповітом. Види заповітів.
157. Право на обов'язкову частку у спадщині.
158. Зміст заповіту. Заповідальний відказ. Покладення на спадкоємців інших обов'язків.
159. Форма заповіту. Посвідчення заповіту.
160. Право заповідача на скасування та зміну заповіту. Недійсність заповіту.
161. Спадкування за законом. Черговість спадкування за законом.
162. Спадкування за правом представлення.
163. Здійснення права на спадкування. Оформлення права на спадщину.
164. Загальний порядок прийняття спадщини. Особливості прийняття спадщини окремими категоріями спадкоємців.
165. Строки для прийняття спадщини. Юридичні наслідки порушення строку для прийняття спадщини.

166. Право на мвідмову від пийняття спадщини, порядок його реалізації, юридичні наслідки.
167. Перехід права на прийняття спадщини (спадкова трансмісія).
168. Відумерлість спадщини.
169. Поділ та перерозподіл спадщини між спадкоємцями.
170. Виконання заповіту. Повноваження виконавця заповіту.
171. Оформлення права на спадщину. Свідоцтво про право на спадщину та порядок його одержання.
172. Спадковий договір.
173. Поняття спадкового договору. Сторони в спадковому договорі.
174. Особливості спадкового договору з участю подружжя.
175. Забезпечення виконання спадкового договору.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043 (дата звернення: 28.06.1996р.).
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043 (дата звернення: 16.01.2003р.).
3. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043 (дата звернення: 25.10.2001р.).
4. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043 (дата звернення: 10.01.2002р.).
5. Цивільний кодекс України. Прийнятий 16 січня 2004р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043 (дата звернення: 16.01.2004р.).

Підручники

6. Татарчук І. Цивільне право України: навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 228 с.

7. Чижмарь К. І. Нові правила ведення нотаріального діловодства: актуальне законодавство та судова практика. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 168 с.
8. Журавльов Д. В., Чижмарь К. І., Пляшко Ю. А. Нотаріальне діловодство в Україні: нові правила. Нормативний збірник. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 228 с.
9. Цивільне право. Загальна частина. Курс лекцій. / За редакцією І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків.: ЄКУС, 2021. 448 с.
10. Мічурін Є.О., Шишка Р. О. Цивільне право. Частина перша. Київ: Право, 2022. 220 с.
11. Мічурін Є. О. Цивільне право. Загальна частина: навч. посіб. для підготовки до іспитів та заліків. Харків: Право, 2019. 184 с.
12. Іванюта Н. В., Ніколенко Л. М., Буга В. В., Бондаренко О. О., Колосов Р. В. Цивільне право (загальна частина): навчальний посібник. Київ: ВД «Дакор», 2021. 312 с.
13. Цивільне право: практикум. / за ред. Майданик Р. А., Кузнєцова Н. С., Рябоконт Є. О. Київ: Алерта, 2019. 622 с.
14. Борисова В. І., Іванова К. Ю., Карнаух Б. П. Цивільне право України. Київ: Право, 2022. 396 с.
15. Піцик Х. З., Канюка І. М. Особливості спадкового права країн континентальної Європи, Англії та США. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право*. Івано-Франківськ: Івано-Франківський університет права імені Короля Данила Галицького, 2020. № 9(21). С. 57-63.
16. Oleksandr R. Kovalyshyn, Khrystyna Z. Pitsyk, Oleh A. Vivcharenko, Reorganisation & Bankruptcy in Ukraine: the Question of Legal Transplants \ *Journal of Advanced Research in Law and Economics*, Vol. X, Issue 5(43), 2019, p. 1485-1493.
17. Піцик Х. З. Правове регулювання речових прав на чуже майно за кордоном. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Журнал. Серія право*. Івано-Франківськ.

Редакційно-видавничий відділ ЗВО "Університет Короля Данила".2021.
Вип.12(24). С. 147-154.

18. Піцик Х. З. Спадкове право країн ближнього зарубіжжя. *Концептуальні проблеми розвитку сучасної гуманітарної та прикладної науки: матеріали IV Міжнародного науково-практичного симпозиуму* (м. Івано-Франківськ, 17 травня 2017 року). Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2020. С. 195-200.
19. Андрійв В. І., Піцик Х. З. Цивільно-правова характеристика змісту права на торговельну марку. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: «Юриспруденція», 2019. № 41. с. 123-127.
20. Луцький А. І. Піцик Х. З. Проблеми становлення та розвитку спадкування в Україні. *Юридичний бюлетень*. 2021. №23. с. 93-112.
21. Луцький А. І. Піцик Х. З. Поняття та обсяг правосуб'єктності спадкодавця та спадкоємців. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. Серія "Юриспруденція". 2021. №54.с.43-52.
22. Піцик Х. З. Організаційні основи правової категорії "комплаєнс" в банківській системі України. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету імені Короля Данила Галицького: журнал*. Серія Право. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ ЗВО "Університет Корля Данила", 2023. Вип.15 (27).Т.1,290 с., с.214-226.
23. Піцик Х. З. Правова характеристика екологічної експертизи як підстави відшкодування шкоди, завданої життю та здоров'ю фізичної особи. *Науково-практичний огляд актуальних проблем судової експертизи та криміналістики*. (Івано-Франківськ, 18 червня 2021 року). Івано-Франківськ: видавник Голіней О. В.2021.174 с. с. 132-134.
24. Піцик Х. З. Корислива економічна злочинність в Україні. *VIII Всеукраїнський науково-практичний семінар «Теоретичні та практичні проблеми розвитку кримінального права і процесу»* (м. Івано-Франківськ, 06 грудня 2019 року) Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2019., с. 235 с. 61-65.

25. Піцик Х. З. Кримінально-правовий комплаєнс в банківській системі України. *Теоретичні та практичні проблеми розвитку кримінального права та процесу: матеріали XI Всеукраїнського науково-практичного семінару* (м. Івано-Франківськ, 02 грудня 2022 року). Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2022. 427 с.
26. Піцик Х. З. Поняття та обсяг правосуб'єктності спадкодавця та спадкоємців у цивільному праві України. *Концептуальні проблеми розвитку сучасної гуманітарної та прикладної науки: матеріали V Всеукраїнського науково-практичного симпозиуму* (м. Івано-Франківськ, 14 травня 2021). Івано-Франківськ. Редакційно-видавничий відділ УКД. 2021. с. 184-188.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Адреса веб-сайту	Назва веб-ресурсу
1	2
www.president.gov.ua	Президент України
www.rada.gov.ua	Верховна Рада України
www.kmu.gov.ua	Кабінет Міністрів України
www.ccu.gov.ua	Конституційний Суд України
www.rainbow.gov.ua	Рада національної безпеки та оборони України
www.minjust.gov.ua	Міністерство юстиції України
www.gp.gov.ua	Генеральна прокуратура України
www.pravo.biz.ua	Електронна бібліотека з правознавства
www.pravo.org.ua	Центр політико-правових реформ
www.khpg.org	Харківська правозахисна група
www.helsinki.org.ua	Українська Гельсінська спілка з прав людини

Розробник силябусу

к.ю.н., доц. Піцик Х. З.